

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อปี พ.ศ.2541 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 233 ราย กระจายอยู่ใน 10 เขตของกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากรตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ได้คำนวณหาขนาดประชากรในเขต โดยการเลือกตัวอย่างประชากรเป้าหมาย ร้อยละ 30 ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละเขตพื้นที่ปลูก ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 70 ราย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้และจำนวนประชากรตัวอย่างในแต่ละเขต

เขต	จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน (คน)	จำนวนประชากรตัวอย่าง ร้อยละ 30 (คน)
1. เขตบางบอน	8	2
2. เขตบางแค	22	7
3. เขตจอมทอง	9	3
4. เขตบางขุนเทียน	5	1
5. เขตหนองแขม	70	21
6. เขตภาษีเจริญ	17	5
7. เขตราษฎร์บูรณะ	2	1
8. เขตตลิ่งชัน	24	7
9. เขตทุ่งครุ	26	8
10. เขตทวีวัฒนา	50	15
รวม	233	70

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สัมภาษณ์เกษตรกร โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางการผลิต ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ ขนาดของพื้นที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ จำนวนแรงงาน เงินทุน รายได้จากการผลิตกล้วยไม้ ความรู้ในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟกล้วยไม้ อุณหภูมิ ฤดูกาล จำนวนชนิดของพืชอาศัยที่อยู่รอบสวน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การติดต่อกับเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ การติดต่อกับบริษัทผู้ส่งออก การได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดเพลี้ยไฟ ลักษณะแบบสอบถามจะถามการปฏิบัติของเกษตรกรในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟกล้วยไม้ และให้คะแนนการปฏิบัติโดยใช้คำแนะนำในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟกล้วยไม้ของทางราชการเป็นหลักในการตัดสิน โดยมีเกณฑ์การตัดสินดังนี้

1. เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามได้คะแนน 0 – 9 คะแนน แสดงว่าการผลิตของเกษตรกรรายนั้นยังไม่ปลอดเพลี้ยไฟ
2. เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามได้คะแนน 10 คะแนน แสดงว่าการผลิตของเกษตรกรรายนั้นปลอดเพลี้ยไฟ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เป็นประชากรตัวอย่าง เพื่อรวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ในการผลิตกล้วยไม้ปลอดเพลี้ยไฟ

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างเสร็จไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และทำการทดสอบแบบสอบถามกับเกษตรกรที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา จำนวน 10 ราย จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทุติยภูมิจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด เมื่อได้ตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องแล้ว ได้นำจัดระเบียบของข้อมูลโดยนำข้อมูลมาลงรหัสคอมพิวเตอร์ และจัดบันทึกลงในตารางรหัส (Coding Form) เพื่อเตรียมการสำหรับใช้ในการวิเคราะห์โดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science หรือ SPSS FOR WINDOWS) ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยการผลิต ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) อธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามด้วยค่า Chi-square Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเนื่องจากตารางการวิเคราะห์ใช้ตารางแบบ 2 x 2 ซึ่งมี Degree of Freedom เท่ากับ 1 จะต้องมีการปรับค่า Chi-square โดยใช้ Yate's Correction โดยเอา 0.5 ลบจาก $[O - E]$ ทุกตัว ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\chi^2_{\text{คอสแควร์}} = \sum \frac{([O - E] - 0.5)^2}{E}$$

\sum = ผลรวม

O = ค่าความถี่ที่ได้มาจริง (Observed Frequency)

E = ค่าความถี่ที่คาดหวังในทางทฤษฎีหรือสมมติฐาน (Expected Frequency)

$[O - E]$ = หมายความว่าเอา O และ E ลบกันโดยไม่คิดเครื่องหมาย